

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент"
професионално направление 4.4. Науки за земята, научна специалност „Петрология“
обявен в „Държавен вестник“, бр. 33 от 03 април 2026 г. за нуждите на
на катедра „Хидрогеология и инженерна геология“ в **Минно-геоложки университет**
„Св. Иван Рилски“

От член на Научно жури: доц. д-р Таня Стоилкова - Илиева, катедра „Минералогия, петрология и полезни изкопаеми“, Геолого-географски факултет, Софийски Университет „Св. Климент Охридски“

Кандидат: гл. ас. д-р Камелия Янкова Маринова

Настоящата рецензия ми е възложена на 15 юни 2023 г. на заседание на Научно жури, назначено със заповед № РР-13-16/15.04.2026 г. на ректора на МГУ „Св. Иван Рилски“. Изготвена е в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, а така също и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Минно-геоложкия университет.

Процедура: В законово установения срок за участие в конкурса са постъпили документите на единствен кандидат – гл. ас. д-р Камелия Янкова Маринова. Д-р Маринова е завършила Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ през 2012 г. като магистър със специалност „Приложна минералогия“.

През 2020 г. получава образователна и научна степен Доктор в професионално направление 4.4 Науки за Земята. Темата на дисертационния ѝ труд е: „Минералого-петрографско изследване на артефакти от култови обекти (Втората половина на II Хил. пр. Хр - I Хил. пр. Хр) в Източните Родопи, Южна България“. В периода 2018 г. – 2022 г. е асистент в катедра „Хидрогеология и инженерна геология“ на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“. От 2022 г. до момента е главен асистент в същата катедра. Преподавателската дейност на д-р Маринова включва обучение на студенти в бакалаврска и магистрска степен по Кристалооптика, Петрография и Геоархеология.

Основни области на научен интерес са изследванията ѝ в сферата на Петрологията, Геоархеологията, Материалознанието и Научната музейна дейност и минерално наследство.

Съгласно представената справка, д-р Камелия Маринова покрива напълно и надхвърля минималните национални изисквания за придобиване на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 4.4. Науки за земята, както и минималните изисквания на МГУ „Св. Иван Рилски” към научноизследователската дейност на кандидатите за придобиване на тази академична длъжност по научни области и професионални направления.

Обща характеристика на представените материали

Преподавателска дейност

В приложената документация за конкурса са посочени широк спектър от учебни дисциплини, по които преподава в бакалавърска и магистърска степени, а именно: Минералогия и Петрография (спец. БТ, ЕООС, СДНГ, ПГ, ГГИ, ХИГ, РПИ, ОРС и МИГ); Петрография (спец. ГГИ и ХИГ); Магмена петрология (спец. ГПМЕР); Метаморфна петрология (спец. ГПМЕР) и Геоархеология (спец. ГПМЕР и ГГИ). Разработила е нови учебни програми по Кристалооптика и по Оптични изследвания на минерали и скали за специалност ГПМЕР в бакалавърска степен. В магистърската степен преподава по Геоархеология (спец. ПМ) и е разработила нова учебна програма по дисциплината „Материалознание и техническа минералогия“ за специалност ПМ.

Автор е на нововъведения в методите на преподаване чрез създаване на електронни учебни материали (презентации) по дисциплина „Кристалооптика“, създаване на каталог с микрофотографии за курс по „Оптични изследвания на минерали и скали“, както и създаването на музейна експозиция с флуоресцентни минерали, представяща физичното свойство флуоресценция за дисциплините: „Минералогия и кристалография“ и „Минералогия и петрография“.

От приложените документи по конкурса ясно се откроява активността на д-р Маринова при работата ѝ със студенти. Тя е организатор на Практическо обучение по „Геоархеология“ в централната градска част на София.

Консултант е на д-р Любомир Янакиев Михайлов в постдокторантска програма „Млади учени и постдокторанти - 2“ по тема: „Минераложка характеристика на целестин от района на Търговище“.

Участие с доклади на международни и национални научни форуми

Д-р Маринова е взела участие в 5 международни научни форуми.

Публикационна дейност

Гл. ас. д-р Камелия Маринова има общо 38 научни публикации (статии и резюмета), глава от колективна монография и хабилитационен труд – монография. В този общ списък са включени три публикации, включени в нейната дисертация. В конкурса за доцент тя участва с монографията „Скален Комплекс „Глухите камъни“-геоархеологически проучвания“, глава от колективна монография и 21 научни публикации. Измежду последните 21 публикации, 13 са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация като SCOPUS и Web of Science. Сред тези 13 публикации, две са в списания с ранг Q2, три са с ранг Q3 и осем са с Q4. Д-р Камелия Маринова е първи автор при 5 от публикациите.

По приложените документи за конкурса (Приложение 12) много добро впечатление прави активността и участието на д-р Маринова в изследвания с научно-приложен характер. Посочени са четири публикации, описващи нови петругични материали за производство на жълти павеа, както и получаването на аморфен силиций от оризови люспи и неговото приложение при получаване на техническа керамика.

Според представената Справка за изпълнението на минималните национални изисквания за академична длъжност доцент (ДВ. Бр. 23 от 18.03.2025 г.) в показател В е включен хабилитационен труд монография „Скален Комплекс „Глухите камъни“-геоархеологически проучвания“. Общият брой точки в показател В е 100 (при минимални изисквания 100). В показател Г.7 са включени 21 статии и разширени абстракти/научни съобщения, които кандидатът е публикувал в: Archaeologia Bulgarica (1), Antarctic Science (1), Geologica Balcanica (2), Engineering Geology and Hydrogeology (1), Review of Bulgarian geological society (10) и други издания (6). В показател Г.8 участва с изследването „Керамика със златиста ангоба от с. Орлово. Петрографски и минероложки изследвания.“, което е част от колективната монография „Средновековното селище при с. Орлово, Хасковско (обект 42 по трасето на газопровода Гърция – България)“. Общият брой точки в показател Г са 244 при минимални изисквания 200 точки.

От представените забелязани цитирания на публикации (дадени в Приложение 11) голямата част са в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни

(Д.11) и един цитат в нереферирано издание с научно рецензиране (Д.13). Съответно точките в показател Д са 82 (при минимални изисквания 50 т.)

Таблица с наукометрични показатели за заемане на академичната длъжност "доцент"

Показатели	Минимално изискване	Изпълнени от кандидата
Група А	50 точки	50 точки
Група В	100 точки	100 точки
Група Г	200 точки	244 точки
Група Д	50 точки	82 точки
Общо:	400 точки	476 точки

Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Считам, че д-р Камелия Маринова е изтъкнала коректно своите научни и научно-приложни приноси в представената справка. Личният принос е ясно изразен в колективните публикации и не буди никакво съмнение. Особено добро впечатление прави ясно изразеният интердисциплинарен подход, включващ интегриране на класически геоложки методи с модерни аналитични техники (оптични, спектроскопски, геохимични и томографски методи), както и приложението им в археологията, инженерната геология и материалознанието.

Несъмнените и отразяващи цялостните научни и научно-приложни приноси са представени в следните групи:

- *Хабилитационен труд – монография „Скален комплекс „Глухите камъни“, геоархеологически проучвания“, което представлява съвременно комплексно изследване, което се характеризира с наложилите се в последното десетилетие интердисциплинарен подход в областта на геоархеологията. Прилагането на този подход е позволило да се постигне цялостна характеристика на голям (представителен) брой образци от керамика, мазилки и глинени от скалния комплекс „Глухите камъни“. За характеристиката са привлечени данни от различни инструментални аналитични методи и техники като петрографски, минераложки, геохимични, химични и физични методи. Прави впечатление големият брой и умелата интерпретация и съчетание на резултати от различните инструментални методи (оптична микроскопия, рентгенова дифракция, сканираща електронна микроскопия, инфрачервена спектроскопия, раманова спектроскопия, химични анализи, рентгенова томография), използвани с цел установяване на състава на суровините, от които са изработени керамичните*

артефакти, определяне на потенциалните източниците на суровина, както и реконструкция на древни производствени технологии. Ясно се откроява научно-приложният принос на работата, който се изразява в разработването на методологична схема за геоархеоложки изследвания, която би могла да бъде прилагана при други сходни обекти.

- *Научни публикации в сферата на геоархеоложки и петрографски изследвания на артефакти.* Разработеният комплексен интердисциплинарен подход е прилаган успешно и при изследване на артефакти (керамични материали, стенни мазилки, глинени и други археологически находки) за различни археологически обекти в Източните Родопи (Орлово, Бисер, Глухите камъни, Менекенски камъни, Долно Черковище). Резултатите от тези изследвания са допринесли за установяване на връзките между минералния състав, технологичните практики и локалните суровинни източници. При тези изследвания е приложен интересен интегриран подход, включващ геоморфология + археология + седиментология, за реконструкция на древни ландшафти.
- *Публикациите в сферата на петрологията и минераложки изследвания на скали и минерали* са свързани с изследвания на магмени и метаморфни скали и изветрителните им продукти. Те включват резултати от първото документиране на медсъдържащи изветрителни кори върху зелени шисти в района на о-в Смит (Антарктида), което допринася за разбирането на повърхностните геохимични процеси и рудообразуването в района на Антарктида. Други изследвания са насочени към изясняване на генезиса на формиране на рубин и сапфир и към уточняване на факторите, контролиращи цвета и качеството на корунда в корундова минерализация от района на с. Мишевско, Източните Родопи. Серия от работи е свързана с прилагане на методика за мултидисциплинарен подход за недеструктивно и екологично проучване на геоложки среди и потенциални находища на стратегически суровини.
- *Изследванията в сферата на материалознанието и приложните и интердисциплинарни проучвания* включват проучването на геоложки материали като изходни суровини за нови петрургични материали (жълти павета) и екологично ориентирани изследвания (получаване на аморфен силициев диоксид от оризови люспи). Тези разработки имат най-ясно изразен приложен характер и насоченост.

- *Публикациите в сферата на музейно дело и популяризация на науката са свързани с представяне на геоложкото наследство в урбанизирана среда, разработването на дигитално представяне на музейни експозиции (виртуални обиколки, 3D модели, QR системи) и систематизиране на типови минерални образци в България.*

Препоръки

Изключително добро впечатление прави преподавателската дейност и научно-приложния характер на част от изследователската работа на д-р Маринова. Препоръката ми към нея е при възможност да предаде своя опит и познания от тези научни области на бъдещи докторанти.

Заклучение

Предоставените материали за участие в конкурса съдържат разнообразна и детайлна информация, както за изследователските интереси и резултати, така и за академичната и преподавателска работа на гл. ас. д-р Камелия Маринова. Те напълно отговарят на условията за заемане на академичната длъжност „доцент”, формулирани в Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, а така също с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски”. Наукометричната справка показва, че по редица критерии, научно-изследователските постижения на д-р Маринова надхвърлят съществено минималните изисквания. Тя е преподавател и учен е със собствен стил на работа и специфична интердисциплинарна насоченост на изследванията.

Това ми дава основание да дам положителна оценка и убедено да препоръчам избора на гл. ас. д-р Камелия Маринова на длъжността „доцент” по професионално направление 4.4. Науки за земята, научна специалност „Петрология“.

3 август 2026 г.

Гр. София

Изготвил рецензията:

/доц. д-р Таня Стоилкова- Илиева/